

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ»

“ΕΙΜΑΙ ΕΝΑΣ ΜΑΡΣΕΓΙΕΖΟΣ,,!

[Μιά ενδιαφέρουσα αυτοβιογραφία του Ρομπέρ Άρνοϋ ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἔμπορος ἔγινε ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου]

Υ ΠΑΡΧΕΙ μιά παροιμία πού λέει ὅτι «μ' ὅποιο δάσκαλο καθήσῃς τέτοια γράμματα θά μάθῃς». Κι' ἐγώ, μὰ τὴν ἀλήθεια ἔπαθα αὐτὴν τὴν ἱστορία κι' ἀφορμὴ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ πατέρας μου. Μὴ φαντασθῆτε ὅτι θέλω νὰ τὸν κατηγορήσω. "Ἰσα-ἰσα, σέβομαι ἀπολύτως τὴ μνήμη του. Ποτὲ δὲν τοῦ ἔδωσα τὴν παραμικρὴ ἀφορμὴ νὰ μὲ μαλλώσῃ, καὶ ποτὲ δὲν τὸν ἔκανα νὰ μετανοήσῃ πού μ' ἔφερε στὸν κόσμῳ. Μὰ ἄλλο πράγμα ἦταν ἡ αἰτία τῆς παληᾶς δυστυχίας μου. Μὰ ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς νὰ τὸ χαρακτηρίσω. "Ὡς τὰ εἴκοσι χρόνια μου ἤμουν ὁ μεγαλύτερος κατεργάρης τῆς Γαλλίας! Ἡ ψευτιὲς πού ἔλεγα ἦταν τόσο πολλές, ὥστε μὲ τὸ δίκριό τους οἱ ἄνθρωποι εἶχαν χάσει τὴν ἐμπιστοσύνη τους γιὰ μένα:

—"Ὁ Ρομπέρ, λέγαν ὅποτε ἐρχόταν ἡ ὁμιλία μου, εἶνε βέβαια καλὸ παιδί, φιλότιμο, μόνο πού εἶνε λίγο ψεύτης.

Κι' ἀλήθεια εἶχα χρόνια καὶ χρόνια αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα. Τὸ ψέμα ἦταν ἡ ζωὴ μου. "Ἄν τύχαινε νὰ πῶ κάποτε καὶ καμμιά ἀλήθεια στενοχωριόμουν καὶ μετανοοῦσα σὰν ἕνας ἄνθρωπος πού ἔκανε μιά κακὴ πράξιν. Μὰ ἄς σᾶς ἀναφέρω ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν ἱστορία μου:

Γεννήθηκα στὶς 23 Ὀκτωβρίου τοῦ 1899 στὴ Λίλλη. Ἡ μητέρα μου ἦταν ἀπὸ τὴ Μπαγιὸν καὶ ὁ πατέρας μου ἀπὸ τὴ Μασσαλία. Τί ἄνθρωπος κι' αὐτὸς ὁ Πῶλ Ἄρνοϋ. Ἦξερε ὅλα τὰ μυστικά τῆς ταχυδακτυλουργικῆς τέχνης κι' ὄλες τὶς ἀπάτες τῶν θαυματοποιῶν. "Ὅταν τύχαινε νὰ τοῦ ζητήσω κανένα φράγκο δὲν μοῦ ἔλεγε ποτὲ ὄχι. Ἐχῶνε μὲ σοβαρότητα τὸ χέρι στὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του, ἔπαιρνε ἕνα ὀλόκληρο τάλληρο καὶ μοῦ τὸ ἔβαζε στὴν παλάμη μου. Ἐγὼ ἔκλεινα τὰ μάτια ἀπὸ τὴν συγκίνησί μου. Μὰ ὅταν τὰ ἀνοίγα πάλι μὲ κυρίευε μιά τρομερὴ ἀπογοήτευσι. Στὸ χέρι μου βρισκόντουσαν λίγα σέντ. Καὶ ποτὲ δὲν κατάφερνα νὰ καταλάβω μὲ τί τρόπο μίκραινε τόσο πολὺ ἕνα τάλληρο, ὥστε νὰ γίνεται μερικὰ κέρματα!

Ἡ πατέρα μου ἦταν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς Μαρσεγιέζους πού τοὺς ἀρέσει νὰ σκαρώνουν φάρσες. Ἐπειτα ἔλεγε κι' αὐτὸς τὰ σχετικὰ ψέματά του γι' αὐτὸ πολὺ φοβοῦμαι μήπως κληρονόμησα αὐτὴ τὴ συνήθειά του. "Ἄς εἶνε δὲν τοῦ ἔχω κανένα παράπονο. Ὁ πατέρας μου θυσίασε τὸ πάντα γιὰ νὰ μὲ μεγαλώσῃ καὶ νὰ μὲ σπουδάσῃ. Ὁνειρευόταν νὰ μὲ κάνῃ ἕναν σπουδαῖο ἔμπορο, ὅπως κι' ἐκεῖνος μιά φορὰ εἶχε ἐπιθυμήσει αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα.

—"Ἐνας ἔμπορος, μοῦ ἔλεγε, δὲν πεινάει ποτέ, ὅσο κι' ἂν ἔρθουν ἀνάποδα τὰ πράγματα, παιδί μου. Πάντα θὰ ἔχῃς ἕνα κέρδος καὶ πάντα θὰ σοῦ περισσέψουν λίγα χρήματα γιὰ τὶς δύσκολες μέρες του.

Κι' ἐγὼ πίστευα ὅτι εἶχε ἀπόλυτο δίκιο καὶ θάβληκα νὰ γίνω ἔμπορος. Θυμᾶμαι ὅτι ἔχῶνα τὴ μύτη μου σ' ἕνα σωρὸ ἀθροῖσες καὶ λογαριασμοὺς, πονοκεφάλιαζα κι' ἔκανα διαρκῶς λάθη πού τρέλλαιναν ἀπὸ τὸ θυμὸ τὸν πατέρα μου.

—Εἶσαι στραβοκέφαλος! μοῦ δήλωνε. Ἐσὺ δὲν κάνεις οὔτε γιὰ σαλιμπάγκος.

Δὲν ξέρω γιὰτὴ αὐτὴ ἡ λέξι μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι καὶ καρφώθηκε μέσα στὸ μυαλό μου.

—Σαλιμπάγκος, σκεφτόμουν, τί θὰ πῆ ἄρα γε;

Τὸ ἔμαθα, ὅταν ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια πέρασε ἕνα ἵπποδρόμι ἀπὸ τὴν πόλι μας. Τότε ἐνθουσιάστηκα τόσο πολὺ ἀπὸ τὶς ἀκροβατικὲς ἐπιδείξεις καὶ τοὺς χοροὺς, ὥστε ἔρριξα στὴ φωτιά τὰ βιβλία μου κι' ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπίτι δηλώνοντας στὸν πατέρα μου:

—Θὰ γίνω σαλιμπάγκος! Εἶνε πιὸ εὐκολὴ δουλειὰ καὶ πιὸ διασκεδαστικὴ ἀπὸ ἔμπορος.

Κι' ἐκεῖνος μὲ ξέγραψε ἀπὸ παιδί του.

Στὴν ἀρχὴ ἡ ζωὴ τοῦ ἵπποδρομίου μὲ διασκεδάζε ἐξαιρετικὰ. Ἦμουν ἐνθουσιασμένος καὶ ἐθαύμαζα τοὺς μεγάλους συναδέλφους μου. Εἶχα ἀρχίσει νὰ μαθαίνω μάλιστα ἕνα σωρὸ ταχυδακτυλουργίες. Ἐξαφάνιζα νομίσματα, ἔκρυβα μιά ὀλόκληρη τράπουλα στὰ χέρια μου, κατάπινα φλόγες κι' ἀναμμένα κάρβουνα!...

Ἐαφνικὰ ὅμως ἡ δυστυχία χτύπησε τὴν πόρτα μας. Ὁ διευθυντὴς τοῦ θιάσου πού ἦταν καὶ ἡ ψυχὴ του, πέθανε ξαφνικὰ. Ὁλοιὲ τότε τράβηξαν διαφορετικοὺς δρόμους. Ἐμένα ἄφησαν μό-

νο κι' ἔρημο. Μὲ πέταξαν σὰν ἕνα παληόχαρτο στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Τότε κατάλαβα τί θὰ πῆ πείνα κι' ἀλητεία. Ἐξη μῆνες κοιμόμουν στὰ χαντάκια, στοὺς πάγκους τῶν πάρκων, στὶς εἰσόδους τῶν σπιτιῶν καὶ ζοῦσα τρώγοντας ὅ,τι μπορούσα ν' ἀρπάξω!

Ἐπὶ τέλους ὁ πατέρας μου πού ἐξακολουθοῦσε νὰ μ' ἀγαπά, μὲ λυπήθηκε:

«Ἐλα πάλι, βρὲ μασκαρά, — μοῦ ἔγραψε — στὸ σπίτι. Ἐλπίζω νὰ σὲ συμμόρφωσῃς αὐτὴ ἡπεριτέειά σου, ὥστε νὰ μὴ μοῦ εἶνε ἀπαραίτητος ὁ θάνατός σου γιὰ νὰ ἱκανοποιηθῶ. Μὰ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ γίνεσαι ὅ,τι ἐγὼ θέλω...»

Ἐσπευσα νὰ γυρίσω στὸ πατρικὸ σπίτι. Θυμᾶμαι ὅτι μιά ἐβδομάδα κοιμόμουν συνεχῶς μὴ θέλοντας νὰ ἐγκαταλείψω τὴν εὐχαρίστησι τοῦ ζεστοῦ κρεββατιοῦ! Ἐπειτα ἀρρώστησα ἀπὸ τὶς κακουχίες πού εἶχα περάσει.

Ἡ πατέρα μου ξόδεψε ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε γιὰ νὰ μὲ κάνῃ καλά. Κι' ἐγὼ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω σπούδασα οικονομολογικὰ κι' ἔγινα ἕνας ἀπὸ τοὺς χίλιους δυὸ ὑπαλλήλους τοῦ χρηματιστηρίου.

Ἡ ζωὴ μου τώρα ἦταν κανονικὴ σὰν ρολοῖ. Δὲν μπορούσα νὰ ξεφύγω οὔτε ἕνα λεπτό. Διαφορετικὰ ἤμουν χαμένος. Κάθε ξενύχτι, κάθε διασκεδάσι μοῦ ἐστοίχιζε ἕνα δυνατό πονοκέφαλο κι' ἄπειρα λάθη στοὺς λογαριασμοὺς μου.

Ὡστόσο εὗρισκα τὸν καιρὸ νὰ παρακολουθῶ τὸ θέατρο κι' ἀκόμη νὰ κάνω μαθήματα καὶ στὸ ὄδειο. Τέλος σὲ ἡλικία εἴκοσι χρόνων εἶχα στὴν τσέπη μου τὸ δίπλωμα τοῦ ἠθοποιοῦ καὶ μιά πρόσκλησι νὰ κάνω μιά περιοδεία στὶς ἐπαρχίες. Τὴ δέχθηκα. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ πατέρας μου δὲν ἔφερε καμμιά ἀντίρρησι. Κολακευόταν μάλιστα πού ὁ γυιὸς του εἶχε γίνῃ καλλιτέχνης.

Μετὰ δυὸ χρόνια «τουρνὲ» στὶς διάφορες πόλεις τῆς Γαλλίας γύρισα πάλι στὸ Παρίσι κι' ἔπαιξα σ' ὅλα τὰ θέατρα τῶν βουλευμάτων. Οἱ εἰδικοί τοῦ κινηματογράφου δὲν ἄργησαν νὰ μὲ προσέξουν καὶ νὰ μοῦ δηλώσουν ὅτι θὰ εἶχα ἐπιτυχία στὸν κινηματογράφο. Κι' ἐγὼ συνηθισμένος νὰ μὴ διστάζω, δοκίμασα τὴν τέχνη μου στὴν ὀθόνη.

Ἡ ὑποθέσεις τους θυγῆκαν σωστὲς. Μποροῦσα θαυμάσια νὰ γίνω «ἀστέρας». Καὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἔγινα μ' ὅλη μου τὴν ψυχὴ, γιὰτὴ ἀγαπῶ τὸν κινηματογράφο.

Ἐτσι ἔπαιξα μ' ἐνθουσιασμὸ σ' ἕνα σωρὸ ἔργα μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶνε τὰ ἑξῆς: «Τὸ Σουβέδριο χορεύει», «Ἡ γυναίκα μου ἀπατεῶν», ὁ «Τυφῶν», ὁ «Ἐμπορος τοῦ ἔρωτος» καὶ ἄλλα

πού μ' ἔκαναν πασίγνωστο στοὺς φίλους τῆς ἐβδόμης τέχνης.

Καὶ τώρα φυσικὰ σὰν κινηματογραφικὸς «ἀστέρας» πού εἶμαι, θὰ νομίζετε ὅτι ἔχω ἕνα σωρὸ ιδιοτροπίες κι' ὅτι δὲν εὐχαριστοῦμαι ἀπὸ τίποτε. Κι' ὅμως δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνες πού κάνουν τρέλλες. Δοκιμάσθηκα παραπολὺ στὴ ζωὴ μου κι' αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ δυστυχία μου μ' ἐδίδαξε ἕνα σωρὸ πράγματα. Ξέρω πολὺ καλά ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε πιὸ ὠμορφο στὴ ζωὴ ἀπὸ τὸ νὰ ἔχῃ κανεὶς ἀναπαυμένη τὴ συνείδησί του.

Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ ἐφαρμόζω σ' ὄλες τὶς πράξεις μου. Ἀκόμη καὶ σ' αὐτὲς τὶς αἰσθηματικὲς μου περιπέτειες.

Βέβαια, γιὰτὴ νὰ σᾶς τὸ κρύβω. Ἐχω πολλές τρυφερὲς ἱστορίες. Μὰ ξέρω νὰ τὶς σταματᾶω σ' ἐκεῖνο τὸ σημεῖο πέρα ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἄμα προχωρήσῃ κανεὶς καταστρέφει τὴ ζωὴ μιᾶς γυναίκας. Ποτὲ δὲν καταχρῶμαι τῆς ἐμπιστοσύνης των. Μόλις καταλάβω ὅτι τὶς βαρύνω, ἀποφεύγω τὶς συναντήσεις τους κι' ἔτσι τελειώνει αὐτὴ ἡ ἱστορία μαζί τους.

Γι' αὐτὸ ἡ γυναίκες μὲ θεωροῦν ἕναν ἀληθινὸ Μαρσεγιέζο, ἕναν ψεύτη δηλαδὴ καὶ μισόν!

ΡΟΜΠΕΡ ΑΡΝΟΥ

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ ἕνα εἰκονογραφημένα περιοδικὰ πάσης γλώσσας, τῆς τελευταίας δεκαπενταετίας. Πληροφορίαι: Γραφεῖα «Μπουκέτου», ὁδὸς Λέκκα 7, Ἀθήναι.

Ἡ Ρομπέρ Ἄρνοϋ